

Enrollment No: _____

Exam Seat No: _____

C.U.SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2017

Subject Name : Cost Accounting-I

Subject Code : 4CO05CAC1

Branch: B.Com.(Gujarati)

Semester : 5

Date : 30/03/2017

Time : 02:30 To 05:30

Marks : 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) પડતરના હિસાબો ની વ્યાખ્યા લખો. 1
  - b) ઐતિહાસિક પડતર એટલે શું? 1
  - c) સિમાંત પડતર એટલે શું? 1
  - d) બિન કાર્ડ એટલે શું? 1
  - e) EOQ નું સુત્ર જણાવો. 1
  - f) સમય વેતન પ્રથા એટલે શું? 1
  - g) કાર્ય વેતન પ્રથા એટલે શું? 1
  - h) રસાયણ ઉદ્યોગ માં પડતર ની કઈ પદ્ધતિ નો ઉપયોગ થાય છે? 1
(a) સેવા પડતર (b) એકમ પડતર
(c) પ્રક્રિયા પડતર (d) કરાર પડતર
  - i) નીચે આપેલ પદ્ધતિઓ પૈકી કઈ પદ્ધતિ પસંદગીના સ્ટોક પર નિયંત્રણ રાખવા પ્રયત્નો કેન્દ્રિત કરે છે? 1
(a) માલસામાન ફેરબદલી દર
(b) એબીસી વર્ગીકરણ
(c) સતત માલ સિલકની પદ્ધતિ
(d) સામાયિક માલસિલકની પદ્ધતિ

- j) નીચેના પૈકી કયો દસ્તાવેજ ઉત્પાદન અંગે આપેલ માલસામાનની નોંધ માટે વપરાય છે? 1
- (a) ખરીદ માંગણી પત્રક
 (b) માલ આવક પત્રક
 (c) માલસામાન માંગણી પત્રક
 (d) માલસામાનની જમાનોંધ
- k) નીચેના પૈકી કયો ખર્ચ “ ચલિત પડતર” ગણાય 1
- (a) પરોક્ષ માલસામાન
 (b) વહીવટી સ્ટાફ પગાર
 (c) સેલ્સમેનનું કમિશન
 (d) બેન્ક લોનનું વ્યાજ
- l) નીચેના પૈકી કયો ખર્ચ “ મુદતી પડતર” ગણાય 1
- (a) યંત્રોનો ઘસારો
 (b) કેન્ટીનનો ખર્ચ
 (c) ઓફીસ ભાડું
 (d) પ્રત્યક્ષ મજૂરી.
- m) કઈ પદ્ધતિ માં પહેલા ખરિદેલો માલ સ્ટોક માં રહે છે? 1
- (a) ભારિત સરેરાશ પદ્ધતિ
 (b) ફિફો પદ્ધતિ
 (c) પ્રમાણ ભાવ પદ્ધતિ
 (d) લિફો પદ્ધતિ
- n) કઈ પદ્ધતિમાં આખર સ્ટોકની કિંમત ચાલુ બજાર ભાવની કિંમત નજીક હોય છે? 1
- (a) લિફો પદ્ધતિ
 (b) ફિફો પદ્ધતિ
 (c) પ્રમાણ ભાવ પદ્ધતિ
 (d) ભારિત સરેરાશ પદ્ધતિ

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8
Q-2 Attempt all questions

(14)

- a. એક કારખાનામાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C તથા બે સેવા વિભાગો D અને E છે. ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬ દરમિયાન ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ છે:

ભાડું અને વેરા રૂ. ૨૦,૦૦૦, વીજળી-બત્તી રૂ. ૪૮૦, કેટીનના ખર્ચા રૂ. ૧૮૦૦, વીમો રૂ. ૧૩૫૦, પરોક્ષ મજૂરી રૂ.૧૩૦૦, કામદાર રાજ્ય વીમા યોજનામાં ફાળો રૂ. ૬૫૦, ઘસારો ૩૩૦૦, પાવર ૨૪૦૦.

વિગત	A	B	C	D	E
કામદારોની સંખ્યા	૧૦	૧૨	૮	૬	૪
રોકેલી જગ્યા	૩૦૦	૨૦૦	૨૫૦	૧૫૦	૧૦૦
વીજળી પોઇન્ટસ	૬	૫	૪	૩	૨
યંત્રના ફોર્સ પાવર	૪૦૦	૬૦૦	૨૦૦	-	-
યંત્રની કિંમત	૩૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦	૫૦૦	૫૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૨૨૫૦	૨૦૦૦	૧૪૫૦	૬૦૦	૨૦૦
મેનેજરે આપેલ					
સમયનું પ્રમાણ	૫	૫	૪	૧	૧

સેવા વિભાગો D અને E નો લાભ અન્ય વિભાગોએ નીચે મુજબના પ્રમાણમાં લીધો છે.

વિગત	A	B	C	D	E
વિભાગ - D	૨૫%	૩૫%	૪૦%	-	-
વિભાગ - E	૩૦%	૪૦%	૩૦%	-	-

(૧) શિરોપરી ખર્ચાની જુદા-જુદા વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી અને

(૨) સેવા વિભાગોના ખર્ચાની ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

- Q-3** Attempt all questions (14)
- a. આદર્શ પડતર પધ્ધતિના લક્ષણો જણાવો. 7
- b. ટૂંક નોંધ લખો: સ્થિર ખર્ચ અને ચલિત ખર્ચ. 7
- Q-4** Attempt all questions (14)
- a. પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ મજૂરી સમજાવો. 7
- b. તફાવત આપો: સામાન્ય બગાડ અને અસામાન્ય બગાડ 7
- Q-5** Attempt all questions (14)
- a. તફાવત આપો: બગાડ અને ભંગાર 7
- b. ભારિત સરેરાશ પધ્ધતિ પર નોંધ લખો. 7

- Q-6** **Attempt all questions** (14)
- a. મજૂર ફેરબદલી દરનાં કારણો જણાવો. 7
- b. ક્ષ લિ. ની નીચેની માહિતી પરથી શોધો: (1)આર્થિક વરદી જથ્થો, 2) પુનઃ વરદી સપાટી, 3) મહત્તમ સપાટી, 4) લઘુત્તમ સપાટી 7
- વાર્ષિક વપરાશ – ૨૫૦૦ એકમો, એકમ દીઠ પડતર – રૂ. 10, વરદી મૂકવાનો ખર્ચ – રૂ. ૨૦૦, એકમ દીઠ વહન કરવાનો ખર્ચ – ૧૦ %, વરદી સમય ૨ થી ૩ અઠવાડિયાં સરેરાશ વપરાશ દર અઠવાડિયે ૪૫ એકમો, વધુમાં વધુ વપરાશ દર અઠવાડિયે ૬૦ એકમો.
- Q-7** **Attempt all questions** (14)
- a. એક ઉત્પાદક પેઢી ના ઉત્પાદન અંગે કાચા માલની આવક- જાવક ની માહિતી નીચે મુજબ છે. જે ૨૦૧૬ ના માસ ને લગતી છે. 7
- જાન્યુ. ૧: શરૂઆત ની બાકી ૨૦૦ કિલો, રૂ. ૨.૦૦ ના ભાવે
 ” ૪ પૂરો પાડેલ માલ ૧૦૦ કિલો
 ફેબ્રુ. ૧: માલ ની ખરીદી ૩૦૦ કિલો, ૨.૫૦ ના ભાવે
 ” ૬ પૂરો પાડેલ માલ ૨૦૦ કિલો
 ” ૨૮: પૂરો પાડેલ માલ ૧૦૦ કિલો
 માર્ચ ૪: માલ ની ખરીદી ૨૦૦ કિલો, ૩.૦૦ ના ભાવે
 ” ૧૬ પૂરો પાડેલ માલ ૧૫૦ કિલો
- ઉપર ની માહિતી પરથી ફીફ્ટી પદ્ધતિ પ્રમાણે સ્ટોક પત્રક તૈયાર કરો. અને આખર સ્ટોક ની કિંમત જણાવો.
- એક કામદારને એક કાર્ય પૂરું કરવા માટે ૧૨ કલાક આપવામાં આવે છે, પરંતુ તે કાર્ય ૯ કલાકમાં પૂર્ણ કરે છે. તેને કલાકના રૂ. ૨ ના દરથી વેતન ચૂકવવામાં આવે છે. ઉત્પાદનમાં માલસામગ્રીની પડતર રૂ. ૮ છે અને કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરીના ૧૫૦% છે. નીચેની યોજના મુજબ વસ્તુની કારખાના પડતર શોધો:
- (1) કાર્ય વેતન યોજના,
 (2) હેલ્સી પ્રીમિયમ યોજના,
 (3) રોવેન પ્રીમિયમ યોજના.

Q-8

Attempt all questions

(14)

- a. નીચે આપેલી વિગતો પરથી એકમદીઠ પડતર અને કુલ નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

શરૂનો સ્ટોક :

કાર્યો માલ	૨૪,૦૦૦
તૈયાર માલ	૧૬,૦૦૦

આખરનો સ્ટોક :

કાર્યો માલ	૨૦,૦૦૦
તૈયાર માલ	૧૭,૦૦૦

કાર્યા માલની ખરીદી	૮૨,૦૦૦
વેચાણ	૧,૮૦,૦૦૦

ઉત્પાદક મજૂરી	૩૨,૦૦૦
---------------	--------

કારખાનાની મજૂરી	૧૦૦૦
-----------------	------

આવકમાલ ગાડાભાડું	૨૦૦૦
------------------	------

જાવકમાલ ગાડાભાડું	૧૫૦૦
-------------------	------

બળતણ - કોલસો	૫૦૦૦
--------------	------

ઓફિસ પગાર	૧૩,૦૦૦
-----------	--------

ઓફિસનું ભાડું અને કરવેરા	૭,૦૦૦
--------------------------	-------

તાર-ટપાલ	૨૦૦૦
----------	------

પ્રિન્ટિંગ અને સ્ટેશનરી	૧૦૦૦
-------------------------	------

સેલ્સમેનનો પગાર	૩૦૦૦
-----------------	------

જાહેરાત	૨૦૦૦
---------	------

કારખાના ભાડું અને કરવેરા	૨૦૦૦
--------------------------	------

પ્લાન્ટ અને યંત્ર પર ધસારો	૩૦૦૦
----------------------------	------

ઘાલખાધ	૫૦૦
--------	-----

ડિસેમ્બર ૨૦૧૬ના રોજ ૧૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ થયેલું હતું.

